

II. melléklet

Az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) által beterjesztett tudományos következtetések és az alkalmazási előírás, a címkeszöveg és a betegtájékoztató módosításának indoklása

Article I. Tudományos következtetések

A Lipitor és kapcsolódó nevek (lásd az I. mellékletet) tudományos értékelésének átfogó összegzése

- **Minőségi kérdések**

A gyógyszerkészítményt érintő változásokat – atorvasztatin-kalcium, kicsi, kerek filmtabletta – átfogóan dokumentálták, és a harmonizációt tekintve javasolt módosításokat a CHMP elfogadhatónak ítélte. A nagy, ovális tablettákat érintő változtatásokra vonatkozó javaslatot szintén elfogadhatónak ítélték.

- **Hatásossági és biztonságossági kérdések**

Klinikai jellemzők

4.1 pont - Terápiás javallatok

Hypercholesterinaemia

A forgalomba hozatali engedély jogosultjának a hypercholesterinaemia javallatokat illető javaslata nagyrészt alá volt támasztva, kivéve a következő szöveg beillesztésére vonatkozó javaslatot: „A Lipitor emeli a HDL-koleszterin szintjét is, és csökkenti az LDL/HDL és összkoleszterin/HDL arányt.” A CHMP ezt nem hagyta jóvá, mivel az alacsony HDL-szint nem elfogadott paraméter a szív- és érrendszeri betegségek közbülső markereként.

A CHMP az alábbi megfogalmazást fogadta el:

„Hypercholesterinaemia

„A {FANTÁZIA név} étrend-kiegészítőként javallt a magas összkoleszterin- (össz-C), LDL-koleszterin- (LDL-C), apolipoprotein B- és trigliceridszint csökkentésére primer hypercholesterinaemiában szenvedő betegeknél, beleértve a familiáris hypercholesterinaemiát (heterozigóta variáns) vagy kombinált (kevert) hyperlipidaemiát (a Fredrickson-féle osztályozásban IIa és IIb típusba sorolható), ha az étrendi változtatásra és más, nem gyógyszeres módszerekre nem alakul ki megfelelő válasz.

A {FANTÁZIA név} az összkoleszterin és az LDL-koleszterin szintjének csökkentésére is javallt familiáris hypercholesterinaemia homozigóta formájában szenvedő betegeknél, más lipidszintcsökkentő kezelések (például LDL-aferézis) kiegészítéseként, vagy ha ilyen kezelések nem elérhetők.”

Szív- és érrendszeri betegségek megelőzése

Az alkalmazási előírás javasolt változtatásai az Anglo-Scandinavian Cardiac Outcomes Trial – Lipid-Lowering Arm (Angol-Skandináv Kardiális Végpont Vizsgálat Lipidszintcsökkentő Ága – ASCOT-LLA) és a Collaborative Atorvastatin Diabetes Study (Együttműködési Atorvasztatin Diabétesz Vizsgálat – CARDS) adatain alapultak. A két klinikai vizsgálat közötti hasonlóságok, valamint a vizsgálatok befejeződésének időbeli alakulása lehetővé tette, hogy ezeket együttesen értékeljék az atorvasztatin szív- és érrendszeri betegségek megelőzésére irányuló alkalmazási javallatának alátámasztásához.

A forgalomba hozatali engedély jogosultja által javasolt, a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésére vonatkozó javallat összhangban áll a CHMP által a 6. cikk (12) bekezdése szerinti betérjesztési eljárás során 2006. március 20-23-án elfogadott szövegezéssel (CHMP/76062/2006).

A CHMP az alábbi megfogalmazást fogadta el:

„Cardiovascularis betegségek megelőzése

Az egyéb kockázati tényezők korrekciójának kiegészítéseként cardiovascularis események megelőzésére olyan betegek esetében, akiknél a becslések szerint nagy az első cardiovascularis esemény kockázata (lásd 5.1 pont).”

4.2 pont - Adagolás és alkalmazás

Nem történtek változtatások a hypercholesterinaemia kezelésére vonatkozó adagolási ajánlásokban a kezdő adagot és a 4 hetes időközönként történő adagmódosítást illetően. A hypercholesterinaemia javallatára vonatkozóan a forgalomba hozatali engedély jogosultja azt javasolta, hogy töröljék az

iránymutatások körüli további szöveget. Mivel a lipidszintcsökkentő kezelésre vonatkozó aktuális iránymutatások folyamatosan változnak, a CHMP egyetértett azzal, hogy nem tűnik hasznosnak egy ilyen tanács rögzítése a tájékoztató szövegekbe.

A cardiovascularis betegségek megelőzésére vonatkozó javallat esetében az adagolási információk a kölcsönös elismerési eljárásban elfogadott alkalmazási előírásból származnak.

A gyógyszerbevitel és az étkezések idejét illetően az információkat a kölcsönös elismerési eljárásban elfogadott alkalmazási előírásból vették, amelyben az a javaslat szerepel, hogy az egyes napi adagokat egyszerre kell bevenni, ami bármelyik napszakban, étkezéssel vagy étkezéstől függetlenül történhet.

A CHMP az alábbi megfogalmazást fogadta el:

„Adagolás

A {FANTÁZIA név} alkalmazása előtt a betegnek a szokásos koleszterinszint-csökkentő diétát kell előírni, amit a {FANTÁZIA név}-kezelés ideje alatt is folytatni kell.

Az adagolást egyedileg, a kiindulási LDL-koleszterinszint, a kezelés célja és a betegnél kialakuló terápiás válasz alapján kell megállapítani.

A szokásos kezdő adag naponta egyszer 10 mg. Az adagolást 4 hetes vagy hosszabb időközönként kell módosítani. A maximális adag naponta egyszer 80 mg.

Primer hypercholesterinaemia és kombinált (kevert) hyperlipidaemia

A betegek többsége naponta egyszer 10 mg {FANTÁZIA név}-vel eredményesen kezelhető. A terápiás válasz 2 héten belül mutatkozik, a maximális terápiás hatást pedig rendszerint 4 héten belül alakul ki. A terápiás válasz tartós kezelés során is fennmarad.

Heterozigóta familiáris hypercholesterinaemia

A beteg kezelését naponta egyszer 10 mg {FANTÁZIA név}-vel kell kezdeni. Az adagot egyénileg kell megállapítani, és 4 hetes időközönként kell módosítani, napi 40 mg eléréséig. Ezt követően az adag vagy legfeljebb napi egyszer 80 mg-ig növelhető, vagy a naponta egyszer adott 40 mg atorvasztatin epesavkötő készítménnyel kombinálható.

Homozigóta familiáris hypercholesterinaemia

Csak korlátozott mennyiségű adat áll rendelkezésre (lásd 5.1 pont).

Homozigóta familiáris hypercholesterinaemiában szenvedő betegeknél az atorvasztatin adagja napi 10-80 mg (lásd 5.1 pont). Ezeknél a betegeknél az atorvasztatin egyéb lipidszintcsökkentő kezeléseket (például LDL-aferezis) kiegészítéseként alkalmazható, vagy akkor, ha ilyen kezeléseket nem állnak rendelkezésre.

Cardiovascularis betegségek megelőzése

A primer prevenciót célzó vizsgálatokban az adag 10 mg/nap volt. Az aktuális iránymutatásoknak megfelelő LDL-koleszterinszintek eléréséhez nagyobb adagokra lehet szükség.

Az alkalmazás módja

A {FANTÁZIA név} szájon át alkalmazandó. Az atorvasztatin napi adagját egyszerre kell bevenni, ami bármelyik napszakban, étkezéssel együtt vagy étkezéstől függetlenül történhet.

Különleges betegcsoportok:

– Az információk, amelyek egy homozigóta familiáris hypercholesterinaemiás betegpopulációban végzett „compassionate use” (engedélyezés előtti kezelési programot alkalmazó) vizsgálatból származnak, a CHMP javaslatára átkerültek az 5.1 pontba.

- A forgalomba hozatali engedély jogosultja által végzett klinikai vizsgálatok adatainak áttekintése során az izmokat illetően nem merültek fel biztonságossági aggályok a vesekárosodásban szenvedő populációban, és az orvosi szakirodalom áttekintése is arra utalt, hogy a sztatinok krónikus vesebetegeknél biztonságosan alkalmazhatók. A forgalomba hozatali engedély jogosultja fontosnak tartotta, hogy az orvosok tisztában legyenek az ebben a betegpopulációban potenciálisan fennálló fokozottabb kockázattal, és hogy ezeknél a betegekkel ellenőrizni kell a vázizmokra gyakorolt hatásokat, így a 4.4 pontra vonatkozó keresztivatkozást illesztették be, amely a beteg kórelőzményében szereplő veseelégtelenségre – mint a rhabdomyolysis kialakulásának lehetséges kockázati tényezőjére – vonatkozó figyelmeztetéseket és óvintézkedéseket, valamint az izmokkal kapcsolatos tünetek alaposabb ellenőrzésére vonatkozó ajánlást tartalmazza.

- A forgalomba hozatali engedély jogosultja eleget tett a CHMP azon kérésének, hogy a 4.2 pontba ajánlást illesszen be, miszerint májkárosodásban szenvedő betegek esetében óvatosan kell eljárni, keresztivatkozással a harmonizált alkalmazási előírás 4.4 és 5.2 pontjára.

- Tagállami szinten jelenleg rendelkezésre állnak információk a gyermekpopulációra vonatkozóan, és ezeket egységesítették és beillesztették.

A CHMP az alábbi megfogalmazást fogadta el:

„Vesekárosodás

Az adag módosítása nem szükséges (lásd 4.4 pont).

Májkárosodás

A {FANTÁZIA név} csak elővigyázatossággal alkalmazható májkárosodásban szenvedő betegek esetében (lásd 4.4 és 5.2 pont). A {FANTÁZIA név} ellenjavallt aktív májbetegségben szenvedő betegek esetében (lásd 4.3 pont).

Alkalmazás idős korban

A hatásosság és a biztonságosság – az ajánlott adagolás mellett – a 70 évesnél idősebb betegek esetében hasonló az általános populációnál észlelthez.

Gyermekgyógyászati alkalmazás

Gyermekgyógyászati alkalmazását kizárólag szakorvos végezheti.

Gyermekekre vonatkozó tapasztalatok csak súlyos dyslipidaemiában, például homozigóta familiáris hypercholesterinaemiában szenvedő, kisszámú (4-17 éves) betegekre korlátozódnak. A javasolt kezdő adag e betegpopuláció esetében napi 10 mg atorvasztatin. Az adag a terápiás választól és a toleranciától függően napi 80 mg-ig emelhető. A fejlődésre vonatkozó biztonságossági adatokat ebben a populációban még nem értékelték.”

Az egyéb gyógyszerekkel végzett egyidejű kezelésre vonatkozó információkat a 4.5 pontba illesztették be.

4.3. pont - Ellenjavallatok

A myopathia nem került be az ellenjavallatok közé, mivel a pravasztatinra, szimvasztatinra és fluvasztatinra vonatkozó korábbi, 30. cikk szerinti eljárások során nem hagyták jóvá ellenjavallatként a myopathiát. A CHMP egyetértett a forgalomba hozatali engedély jogosultjának javaslatával.

Szerepeltették a terhes, szoptató, valamint a megfelelő fogamzásgátló módszert nem alkalmazó, fogamzóképes nőkre vonatkozó ellenjavallatot.

A gyógyszerkölsönhatásokra vonatkozó ellenjavallatokat kihagyták ebből a pontból, mivel azokkal a 4.5 pont foglalkozik.

A CHMP az alábbi megfogalmazást fogadta el:

„A {FANTÁZIA név} ellenjavallt olyan betegek esetében, akik:

- a készítmény hatóanyagával vagy bármely segédanyagával szemben túlérzékenyek

- aktív májbetegségben szenvednek, vagy ha a szérumszamináz-értékei tisztázatlan okból tartósan meghaladják a normál érték felső határának háromszorosát

- terhesek, szoptatnak, illetve megfelelő fogamzásgátló módszert nem alkalmazó, fogamzóképes nők (lásd 4.6 pont)."

4.4 pont - Különleges figyelmeztetések és az alkalmazással kapcsolatos óvintézkedések

A klinikailag releváns CYP3A4-gátlók vagy szorbidtergátlók listáját általánosabbá tették, belefoglalva azokat a gátló szereket is, amelyekről ugyan nem állnak rendelkezésre gyógyszerkölsönhatásokra vonatkozó adatok, de esetükben mégis jelentős interakció feltételezhető, mivel az összes erős CYP3A4- és OATP1B1-gátlónál magasabb kockázat várható. A CHMP kérésének megfelelően erős CYP3A4-gátlók esetében alacsonyabb kezdő adagokat, az erős és a közepes CYP3A4-gátlók esetében pedig alacsonyabb maximális adagokat javasoltak az atorvasztatinra vonatkozóan. A kölcsönös elismerési eljárás keretében történt II. típusú módosítással (DE/H/0109/001- 004/II/094) összhangban bekerült az alkalmazási előírásba az atorvasztatin-kezelés fuzidinsav-terápia alatti átmeneti felfüggesztése. A CHMP kérésének megfelelően a nefazodonra mint egyidejű kezelésre vonatkozó hivatkozást törölték.

4.5 pont - Gyógyszerkölsönhatások és egyéb interakciók

A farmakokinetikai kölcsönhatásoknál a bevezető információk megmaradtak a szövegben, ugyanakkor bekerültek az interakciókra vonatkozó információk, valamint a vonatkozó klinikai ajánlás, például a speciális adagolási ajánlásoknál a küszöbértékek, illetve egyéb ajánlások. A forgalomba hozatali engedély jogosultja által javasolt négy tartomány küszöbértékei figyelembe veszik az atorvasztatin 10-80 mg-os dózistartományában az AUC alapján mért expozícióban bekövetkező, dózisarányos növekedést, valamint az atorvasztatin-tabletták forgalomban lévő hatáserősségeit (10, 20, 40 és 80 mg). A forgalomba hozatali engedély jogosultja kielégítően indokolta az interakciót mutató gyógyszerek együttes adásakor az atorvasztatin-expozícióban fellépő, a gyógszertől függő mértékű növekedéssel kapcsolatos adagolási ajánlásait. A CHMP kérésének megfelelően erős CYP3A4-gátlók esetében alacsonyabb kezdő adagokat, az erős és a közepes CYP3A4-gátlók esetében pedig alacsonyabb maximális adagokat javasoltak az atorvasztatinra vonatkozóan.

A 4.5 pont (szöveges és táblázatos formátum) alatt szereplő információkat átcsoportosították, oly módon, hogy a gyógyszerkölsönhatások mostantól vagy az „Együtt adott gyógyszerek hatása az atorvasztatinra” vagy „Az atorvasztatin hatása az együtt adott gyógyszerekre” címszavak alatt szerepeljenek. A CHMP kérésére a forgalomba hozatali engedély jogosultja belefoglalta a szövegbe a hatásmechanizmusra vonatkozó információkat és extrapolációkat.

4.6 pont - Terhesség és szoptatás

A forgalomba hozatali engedély jogosultja javasolja a terhes, szoptató, valamint a megfelelő fogamzásgátló módszert nem alkalmazó, fogamzóképes nőkre vonatkozó ellenjavallat belefoglalását az alkalmazási előírásba, kereszthivatkozással az alkalmazási előírás 4.3 pontjára. Bővült a szöveg azzal az információval, miszerint HMG-CoA-reduktáz-inhibitorokkal szembeni expozíció után ritka esetekben veleszületett rendellenességeket jelentettek. Nincs olyan adat, amely alapján konkrét időkeretet lehetne meghatározni, amelynek az atorvasztatin szedésének befejezése és a fogamzás között el kell telnie. A forgalomba hozatali engedély jogosultja ezért nem foglalta bele ezt a szöveget a javasolt harmonizált alkalmazási előírásba.

4.7 pont - A készítmény hatásai a gépjárművezetéshez és gépek kezeléséhez szükséges képességekre

A piacok többségén jelenleg a tervezett harmonizált megfogalmazás van érvényben, amely összhangban áll az alkalmazási előírásokra vonatkozó, 2009. szeptemberi keltezésű iránymutatással. A harmonizált szöveg azonos a kölcsönös elismerési eljárás keretében elfogadott aktuális alkalmazási előírással.

4.8 pont - Nemkívánatos hatások, mellékhatások

A forgalomba hozatali engedély jogosultja áttekintette az atorvasztatin klinikai vizsgálati adatbázisában 2008. június 24-én – a felülvizsgálat kezdeményezésének időpontjában – szereplő, 17 befejezett placebokontrollos klinikai vizsgálat összesített adatait. Az összesített adatállomány összesen 16 066 beteg adatait tartalmazta, a kezelés medián időtartama 53 hét volt. Az atorvasztatinnal kezelt betegek 5,2 %-ánál, míg a placebóval kezelt betegek 4,0%-ánál állították le a kezelést mellékhatás miatt. Az adatokat minden dózisra (10–80 mg) nézve összesítve ellenőrizték placebóhoz képest, és a nemkívánatos eseményeket szervrendszer-kategóriák szerint csoportosították. Az adatbázisban szereplő nemkívánatos események mindegyikét megfeleltették a MedDRA terminológia szerinti kategóriáknak. Ez a felülvizsgálat több új nemkívánatos eseményre derített fényt, amelyekkel kiegészítették az atorvasztatin törzs alkalmazási előírását, és így az alkalmazási előírást is, valamint néhány változtatást végeztek az ismert nemkívánatos események gyakoriságában is.

A forgalomba hozatali engedély jogosultja egyetértett azzal, hogy a megadott gyógyszer-mellékhatásokat a CHMP kérésének megfelelően az elsődleges MedDRA szervrendszerek-kategóriájukba sorolják át. A CHMP elfogadta bizonyos kifejezések megfogalmazásának megváltoztatását, valamint a néhány egyéb kifejezés meghagyására vonatkozó indoklást is.

A sztatin gyógyszer-csoport szövegezéséről a farmakovigilanciái munkacsoporttal történt, 2009. novemberi egyeztetést követően beillesztették az elfogadott szöveget. Mivel az „álmatlanság” és a „rémálmok” már eredetileg is szerepeltek az alkalmazási előírásban, az „emlékezetkiesés” pedig már mint „amnézia” szerepelt, a forgalomba hozatali engedély jogosultja úgy vélte, hogy a sztatin gyógyszer-csoport farmakovigilanciái munkacsoport szerinti szövegezésének teljesítéséhez már nincs szükség további kifejezésekre, és ezt a javaslatot a CHMP jóváhagyta. A sztatin gyógyszer-csoportnak a farmakovigilanciái munkacsoport szerinti szövegezésében említett további nemkívánatos eseményeket szintén beillesztették.

4.9 pont - Túladagolás

A forgalomba hozatali engedély jogosultja a kölcsönös elismerési eljárásban elfogadott alkalmazási előírás szövegét javasolta a harmonizált alkalmazási előírás szövegeként, mivel a túladagolásra vonatkozó megfogalmazás a tagállamok alkalmazási előírásaiban lényegében azonos az aktuális kölcsönös elismerési eljárás alkalmazási előírásának szövegével.

5. FARMAKOLÓGIAI TULAJDONSÁGOK

5.1 pont - Farmakodinámiás tulajdonságok

Az atorvasztatinnak az atherosclerosisra (REVERSAL vizsgálat), akut coronaria szindrómára (MIRACL vizsgálat), cardiovascularis betegségek megelőzésére (ASCOT-LLA és CARDS vizsgálat), illetve visszatérő stroke-ra (SPARCL vizsgálat) gyakorolt hatását kutató vizsgálatok összefoglalását is beillesztették. A homozigóta familiáris hypercholesterinaemiás betegpopulációban végzett, engedélyezés előtti kezelési programot alkalmazó vizsgálatból származó adatok is ebbe a pontba kerültek. Ebben az eljárásban a gyermekgyógyászati vizsgálatokra vonatkozó információk nem kerültek bele a szövegbe, mert a 29. cikk szerinti gyermekgyógyászati betérjesztés nem érinti ezt a 30. cikk szerinti harmonizálási betérjesztést. Az eljárások egymástól függetlenek, és egyik eljárásból a másikba nem kerülnek át adatok.

5.2 pont - Farmakokinetikai tulajdonságok

A forgalomba hozatali engedély jogosultja a kölcsönös elismerési eljárás szerinti szöveget alkalmazta harmonizált alkalmazási előírásként, amelybe belefoglalta a különleges betegpopulációkra, például időskorúakra és gyermekekre, a nemek közötti különbségekre, a máj- és vesekárosodott betegekre és a SLOC1B1 polimorfizmusra (és annak atorvasztatin-expozícióra gyakorolt hatására) vonatkozó javasolt harmonizált szövegezést is. Gyermekpopulációra vonatkozó farmakokinetikai vizsgálatok nem állnak rendelkezésre.

5.3 pont - A preklinikai biztonságossági vizsgálatok eredményei

Állatokon végzett vizsgálatok azt bizonyítják, hogy a HMG-CoA-reduktáz-inhibitorok befolyásolhatják az embrió és a magzat fejlődését. Az alkalmazási előírásokra vonatkozó, 2009. szeptemberi iránymutatással összhangban rövid és minőségi ismertetőt illesztettek be az atorvasztatin nem klinikai biztonságossági profiljáról.

Az alkalmazási előírás, a címkeszöveg és a betegtájékoztató módosításának indoklása

A gyógyszerkészítményt érintő változásokat – atorvasztatin-kalcium, kicsi, kerek filmtabletta – átfogóan dokumentálták, és a harmonizációt tekintve javasolt módosításokat a CHMP elfogadhatónak ítélte.

A különbségek által érintett főbb területek, amelyekkel a forgalomba hozatali engedély jogosultja foglalkozott, a következőkre vonatkoztak: javallat, adagolás, különleges figyelmeztetések és az alkalmazással kapcsolatos óvintézkedések, gyógyszerkölcsönhatások, terhesség és szoptatás, nemkívánatos hatások, farmakodinámiás tulajdonságok, farmakokinetika tulajdonságok és a preklinikai

biztonságossági vizsgálatok eredményei. A forgalomba hozatali engedély jogosultja alátámasztó adatokat és érveket nyújtott be e főbb területekkel kapcsolatban, amelyeket a CHMP megvizsgált és elfogadhatónak ítélt. Az ennek eredményeként létrejött, harmonizált alkalmazási előírást, címkeszöveget és betegtájékoztatót a CHMP elfogadta.

Mivel:

- a beterjesztés célja az alkalmazási előírás, a címkeszöveg és a betegtájékoztató harmonizálása volt,
- a forgalomba hozatali engedély jogosultjai által javasolt alkalmazási előírást, címkeszöveget és betegtájékoztatót a benyújtott dokumentáció és a bizottság keretében folytatott tudományos egyeztetés alapján értékelték,

a CHMP javasolta a forgalomba hozatali engedélyek módosítását, amelyek tekintetében a Lipitorra és kapcsolódó nevekre (lásd az I. mellékletet) vonatkozó alkalmazási előírás, címkeszöveg és betegtájékoztató a III. mellékletben szerepel.